

Nooit eerder zag ik een lucht die op zo'n korte tijd verzadigd was van stof. Als een kwalijke geest had het zich over het land gelegd en ons alle zicht ontnomen vlak voor we de daling naar Leo moesten aanvatten.

‘Wat doen we? Blijven we hangen, vliegen we door en draaien we om? Is er nog genoeg brandstof?’ De vragen van de bemanning zoemden me om de oren en zwakte of onzekerheid kon ik niet tonen. Wat ons te doen stond, wist ik niet, maar er was geen ruimte en tijd voor twijfel of angst en een beslissing kon niet worden uitgesteld.

Op het moment dat de radiotelefonie uitviel en ook de bakens geen signalen meer gaven, keken de jongens, en zelfs Fernand, naar mij om de wereld te kaderen, ons aan de gang te houden en veilig naar de grond te loodsen.

‘Hemelbestormer, zeg me wat ik moet doen,’ mompelde ik en heel even voelde ik de blik van Fernand op mij rusten.

‘Doorgaan met de neus naar beneden!’ riep ik met meer stelligheid dan ik voelde en de blik van Fernand richtte zich weer naar voren.

‘Vooruit kijken en doorgaan,’ zei hij en dat deden we en toen we door de zacht tegen het toestel knetterende stofwolk vlogen, keerde de rust in mij weer. De hemelbestormer zou bij me blijven.

‘Landingsgestel uit!’ riep ik zodra we onder de wolk vlogen, en het land met angstwekkende snelheid dichterbij kwam en onder ons door schoof. Net op tijd klapte het landingsgestel open, een seconde voor we de grond raakten, waren de wielen klaar om de schok op te vangen die hevig was en ik klemde mijn handen om het stuur en dwong het toestel op tijd te stoppen en als bij wonder geschiedde mijn wil.

Ik gooi een plens koud water in mijn gezicht en ga met een natte kop op het bed liggen. Enkele uren lang heeft de adrenaline mijn onrust en verwarring op afstand gehouden, maar nu ik languit liggend alle spanning loslaat, zweeft het besef van mijn eigen ontoereikendheid boven het bed en kijkt me in de ogen.

In de kamer naast de mijne trekt Fernand het toilet door.

‘Ik hoorde u in uzelf spreken, Victor. Hebt ge God om hulp gebeden?’ had hij na de landing gevraagd.

Ik had erom gelachen. ‘Wie heeft God nodig als gij er zijt, Fernand? De beste tweede man ter wereld.’

Wat had ik vandaag graag in zijn schoenen gestaan. Hij hoeft geen rekenschap af te leggen, niet aan anderen en niet aan zichzelf. Zijn eigenwaarde zal ook nu geen deuk hebben gekregen.

Weet jij hoe het voelt, Fernand, om na dertig jaar te moeten twijfelen aan uzelf? Weet jij hoe het voelt als ge niet meer op uw eigen oordeel durft te vertrouwen?
Het blijft stil aan de andere kant van de muur.